

06-08.04.2020

Rozdział 4.

Rolnictwo i przemysł Polski

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Cele lekcji	Kryteria sukcesu
Zrozumiesz, na czym polegała restrukturyzacja przemysłu rozpoczęta na przełomie lat 80. i 90. XX wieku i jaki był jej wpływ na zmiany struktury produkcji przemysłowej.	- dzielę przemysł na sekcje i działy - wymieniam funkcje przemysłu - znam przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia przemysłu w Polsce - wymieniam przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

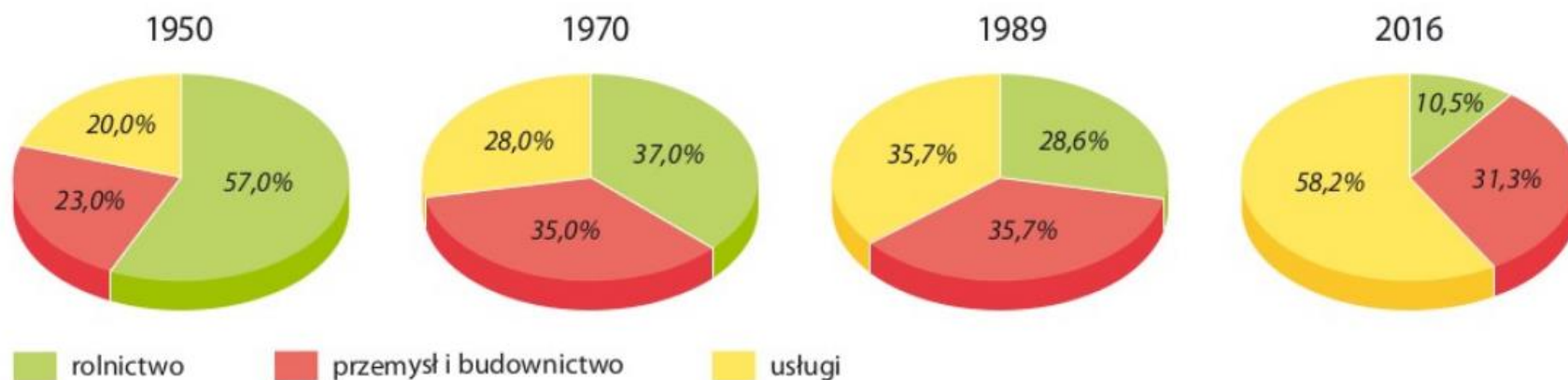
Rozejrzyj się dookoła. Jakie przedmioty Cię otaczają?

Zastanów się z czego są zrobione? Gdzie zostały one wytworzone?

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

W gospodarce każdego kraju wyróżnia się trzy główne sektory: rolnictwo, przemysł i budownictwo oraz usługi.

Wspominaliśmy już o tym omawiając strukturę zatrudnienia i bezrobocie w Polsce. Omówiliśmy już rolnictwo, teraz poznacie kilka faktów dotyczących przemysłu.

Struktura zatrudnienia w Polsce w wybranych latach.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

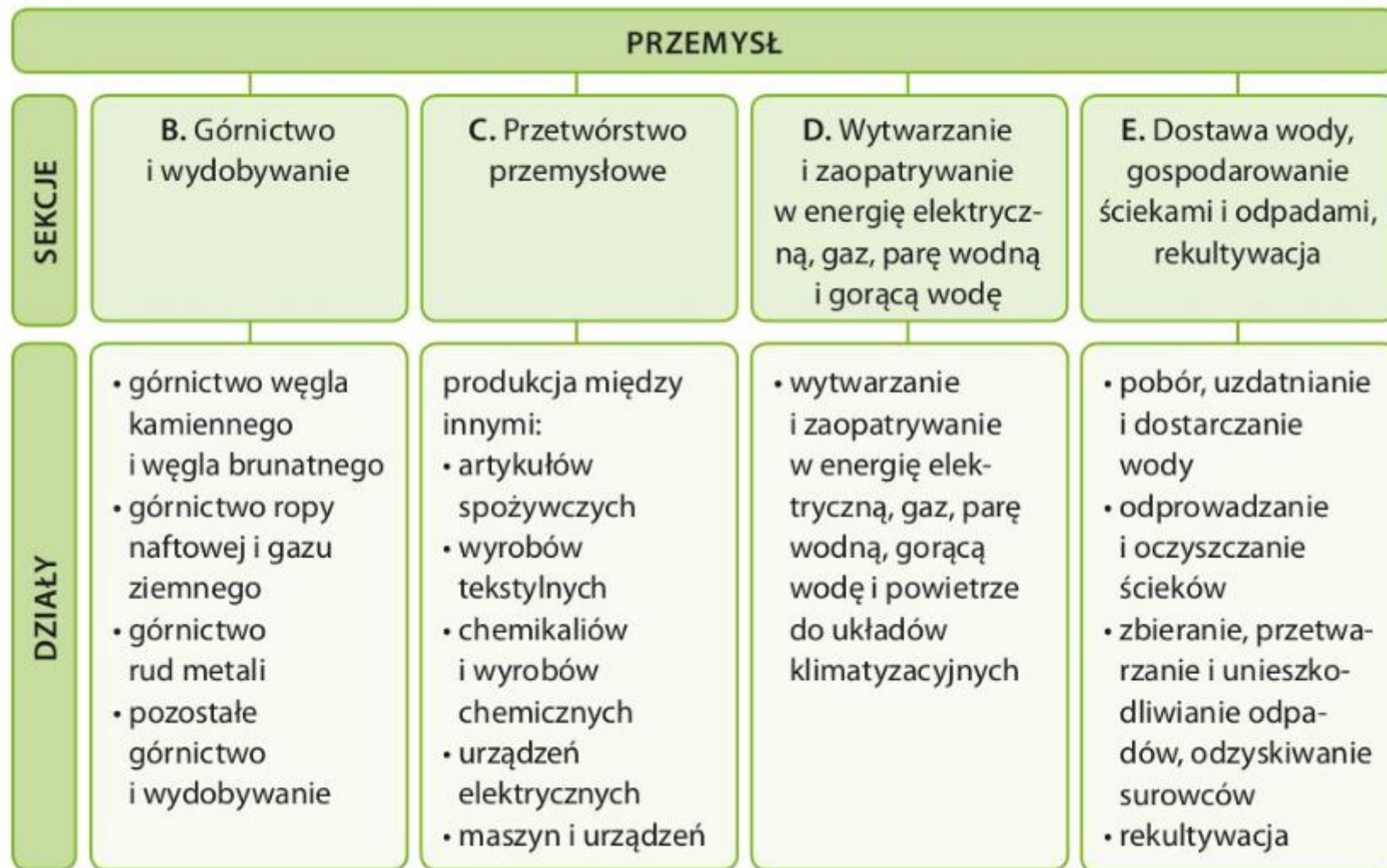
Przemysł to sektor gospodarki, który obejmuje wydobywanie zasobów naturalnych oraz ich przetwarzanie na produkty służące potrzebom człowieka, a także produkcję energii i dostarczenie wody. Od wieków pełnił ważną rolę dla rozwoju społeczeństw cywilizacyjnych, stąd też jego różnorodne **funkcje**:

- funkcja **społeczna**, czyli dostarczanie nowych miejsc pracy dla ludzi i zmiana warunków bytu społeczeństwa,
- funkcja **ekonomiczna** polegająca na wytwarzaniu dóbr i oddziaływaniu na rozwój gospodarczy kraju,
- funkcja **przestrzenna** to szereg zmian zachodzących w środowisku naturalnym na skutek działalności przemysłowej.

Ze względu na różnorodność produkcji przemysłowej w sektorze tym wyróżnia się sekcje i działy.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Podział przemysłu na sekcje i działy

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Rozwój przemysłu w danym miejscu uzależniony jest od wielu czynników, najważniejsze z nich to:

- **baza surowcowa** (występowanie złóż danego surowca by mógł rozwijać się przemysł wydobywczy);
- **dostęp do wody** (czynnik decydujący o rozwoju wielu gałęzi przemysłu, gdyż woda jest niezbędna do produkcji, stąd lokalizacja zakładów przemysłowych w pobliżu rzek);
- **rynki zbytu** (możliwość dostarczenia wytworzonych produktów szybko i tanio na sprzedaż, ważne przede wszystkim dla gałęzi przemysłu wytwarzających produkty szybko psujące się - przemysł spożywczy);
- wykwalifikowana **siła robocza**,
- **infrastruktura techniczna** (drogi, kanalizacja itp., która nie wpłynie na wzrost cen produkcyjnych przy budowie zakładów przemysłowych);
- stosowne **regulacje prawne**.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Rozwój przemysłu w Polsce

- Po zakończeniu II wojny światowej do końca lat 80.XX w. nacisk na rozwój przemysłu ciężkiego (górnictwo, hutnictwo i energetyka).
- Wysokie wydobycie węgla kamiennego.
- Zaniedbanie produkcji przedmiotów codziennego użytku (odzież, artykuły spożywcze, AGD)
- Większość zakładów przemysłowych należy do państwa.
- W zakładach przemysłowych stosowane są przestarzałe technologie (duże zużycie energii, surowców oraz pracy ludzkiej).
- Produkty mają niską jakość, nie można ich przez to sprzedawać do krajów Europy Zachodniej.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Restrukturyzacja przemysłu.

- **Restrukturyzacja** polega na wprowadzeniu zmian w sposobie organizacji pracy oraz w strukturze produkcji przemysłowej. Rozpoczęto ją w 1989 roku.
- Zakłady państwowe zostają **sprywatyzowane**, czyli sprzedane inwestorom krajowym lub zagranicznym.
- Nastąpił napływ inwestorów zagranicznych.
- Zmniejszenie roli przemysłu ciężkiego oraz zwiększenie produkcji towarów wysoko przetworzonych (urządzenia elektroniczne, sprzęt AGD)
- Wraz z przystąpieniem Polski do UE w 2004 r. nastąpiły kolejne duże zmiany w przemyśle (konieczność spełniania norm unijnych w zakresie produkcji).

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Wybrane przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu

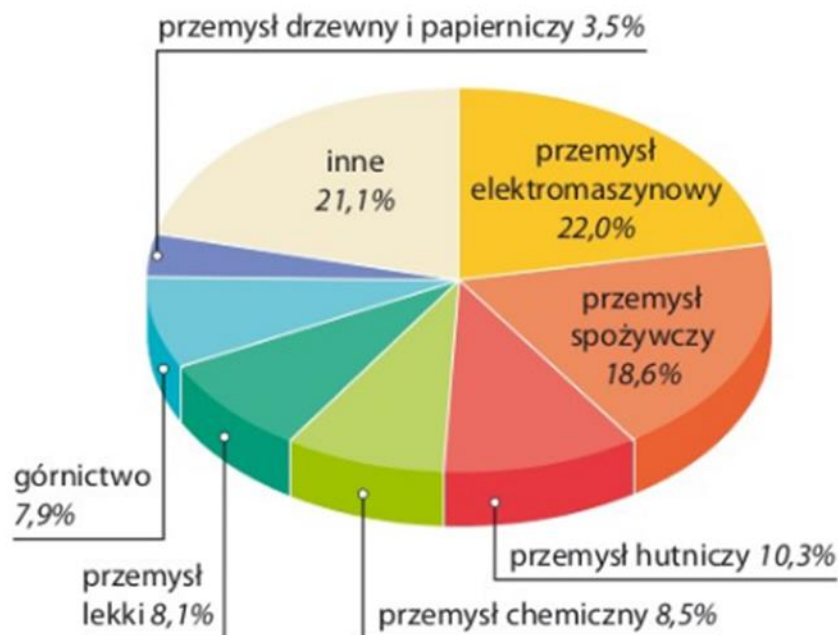
Przyczyny	Skutki
Wysokie koszty produkcji wynikające ze stosowania przestarzałych technologii w zakładach przemysłowych.	Wprowadzanie coraz nowocześniejszych technologii oraz obniżanie kosztów produkcji.
Niska jakość wielu produktów.	Poprawa jakości wyrobów przemysłowych oraz zwiększenie ich różnorodności.
Przewaga zakładów państwowych, charakteryzujących się słabą organizacją pracy i jej niewielką wydajnością.	Poprawa organizacji pracy i wzrost wydajności produkcji dzięki sprywatyzowaniu przedsiębiorstw.
Ustalanie przez państwo cen towarów skutkujące nieopłacalnością produkcji w wielu zakładach.	Wzrost bezrobocia na skutek zamykania przedsiębiorstw przynoszących straty.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

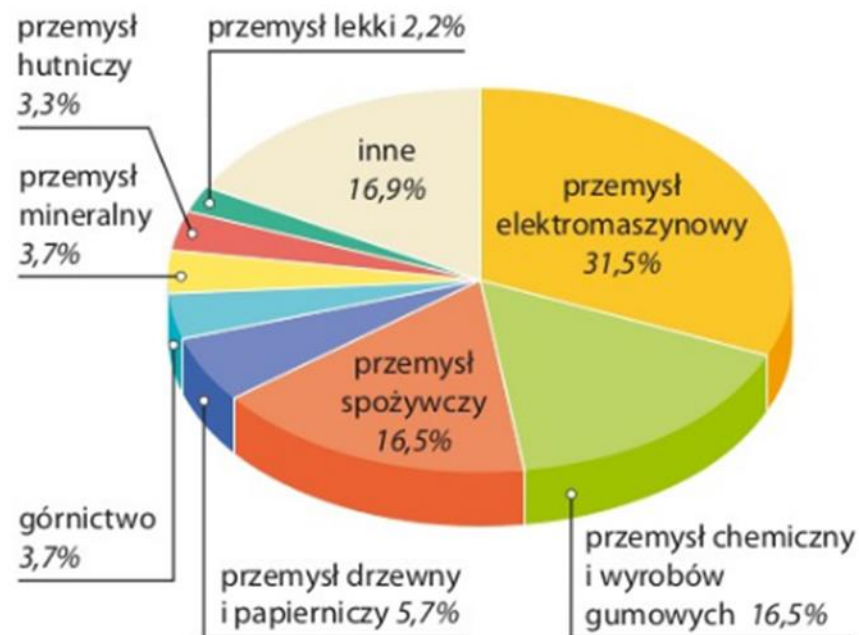
Zmiany w strukturze produkcji przemysłowej

Polecenie Przyjrzy się poniższym wykresom i porównaj strukturę produkcji przemysłowej. Jaki nasuwa Ci się wniosek?

1990

2015

Struktura produkcji przemysłowej w Polsce w wybranych latach.

Źródło: nowa era Planeta nowa 7

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Zmiany w strukturze produkcji przemysłowej.

Wniosek: Obecnie w Polsce dynamicznie rozwija się przemysł elektromaszynowy. Jego produktami są między innymi artykuły gospodarstwa domowego (tj. pralki, lodówki, zmywarki) i środki transportu (pojazdy samochodowe, autobusy).

Do nowoczesnych działów przemysłu rozwijających się dynamicznie należy też produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych. Największe znaczenie ma obecnie wytwarzanie telewizorów. W 2015 r. Polska zajmowała pierwsze miejsce w ich produkcji w Unii Europejskiej.

Temat: Zmiany w polskim przemyśle.

Sprawdź się 😊

<https://wordwall.net/pl/resource/1075015/geografia/zmiany-w-polskim-przemy%c5%9ble-po-1989-roku>

Temat 2: Zmiany w polskim przemyśle.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

<https://epodreczniki.pl/a/zmiany-w-przemysle-polski/DKjGKWrpH>

podręcznik strona 134-137

Źródła:

fragmenty tekstu, mapy - epodreczniki.pl

wykresy, tabele - nowasp.ebooki.nowaera.pl

zdjęcia - pixabay.com